

24.00/24.02

Güz Dönemi, 2005

Yazılı Ödeviniz Hakkında Kendinize Sormanız Gereken Bazı Sorular

Bir Ödevi yazmaya başlamadan önce, hazırladığınız taslağınızı, bir de şu soruları aklınızda tutarak gözden geçirin:

Plân ve Genel Düzen

Yaptığım başlangıç, okuyucuya, tartışacağım meselelerin ve varacağım sonuçların doğru bir resmini veriyor mu? Tartışmamda ele alacağım ilgi çekici bir probleme yer veriyor mu? Tezimi (iyi) belirttim mi?

Tezim, yazılı-ödevin konusuna tam yanıt mı? Tezim, müphem ve tartışmalı olmak yerine, açık ve içerikli mi?

Malzememi kısımlara bölüş şeklim ve paragraflar, bu malzemenin doğal olarak farklı fikir ve başlıklardan oluştuğunu yansıtıyor mu? Ödevi kısımlara bölmek, (daha) iyi olur muydu?

Her bir paragraf, açık bir fikir ifade ediyor mu? Paragraftaki diğer cümleler, bu noktadan, belirgin bir ağırlığa sahipler mi? Bir paragraf ile, çok fazla mı, yoksa çok az mı şey yapmış oluyorum?

Her bir paragrafın, onu çevreleyen konuyla nasıl ilgili olduğu, açık mı? Bir fikirden sonrakine geçişte, rahatlatıcı bağlantıları, okuyucuya, sağlıyor

muyum?

Sonuç kısmı, yaptığım görüşü yeterince özetliyor mu? Ya da, sadece daha önce söylediğimi mi tekrar ediyor? Yoksa, özgün ve yeni bir not ile mi sona eriyor?

Kanıtlar

Belirtmek istediğim farklı noktalar için, inandırıcı kanıt ve görüş sağladım mı? Savunmasız iddia ve ısrara, çok fazla güveniyor, çok fazla mı dayanıyorum?

Dinleyicilerim kimler? Dayandığım kavramları, onlara yeterince açıkladım mı?

Dinleyicilerimin paylaşmayabilecekleri varsayımlar yapıyor muyum? Bunu belirtmeli miyim?

Başkalarının metinlerini kullanıyor isem, gerekli alıntı, nakilleri, bunları doğru yorumladığımı aksettiren şekilde sağladım mı? Alıntı-atıf yaptığım malzemenin ilgi ve anlamı, benim kelimelerim ile açıklanmışlar mı?

Savunduğum görüşe karşı güvenilir, kayda değer itirazlar var mı? Bazı itirazları ele alıp, onlara yanıt sağlayayım mı? Vardığım sonuçları, bu itirazlar ve verdiğim yanıtlar ışığında, değiştireyim mi?

Stili

Fikirlerimi, sonuçlarım için, *savunduğum görüş* olarak sundum mu? Bir başkasının fikirleri üzerinde bir kitap-raporu yazmaktan kaçındım mı?

Cümlelerim açık ve kolay takip edilen cinsten mi? Yoksa, okuyucunun takip edemeyeceği kadar karmaşık ve dolambaçlı mı? Bazı cümleleri kısaltarak, fikri hâlâ ifade edebilir miyim?

Acayip ifade kalıpları kullanıyor muyum? Cümleler doğru mu? (Yüksek sesle okuma burada yararlı)

Pasif voice (edilgen) ifade şekilleri kullanmaktan kaçındım mı? (“İddia edilir ki”) Kullandığım (etken) fiiller aktif voice’da ve ilgi çekici mi? (olmak/to be) fiil şeklini çok kullanıyor muyum?

Yazdıklarımda kişiliğim yansıyor mu? Yazdığım metin, herhangi bir kimsenin yazabileceği, bir kimseye bağlı olmayan, sade bir görünüm taşıyor mu?

Stil ve uslûbum, tekrarlayıcı mı? Aynı kelimeleri, aynı tip cümle yapısını sık,sık kullanıyor muyum?

Klişelerden kaçındım mı? (Tarih boyunca Filozoflar...yı tartışmış, savunmuşlar dır, gibi.)

Ödev : Aşağıdaki argümanı değerlendirin:

- 1. Her gönüllü harekette, kişi kendi motiflerine göre hareket eder.**
- 2. Bütün motifler, belli bir iyiliği elde etmeye çalışır.**
- 3. Bu nedenlerle, her gönüllü harekette, kişi, kendisi için iyi olanı temine çalışır.**
- 4. Kişinin kendi için iyi olanı elde etmeye çalışması, bencil bir harekettir.**

5. Bu yüzden, her gönüllü iş de, bencildir.

Kötü Yazılı Ödev Örneği

İnsanlık tarihinin başından beri, insan, en derin felsefî sorulara yanıtlar aramıştır. Bu derin sorulardan biri, bencilliğin niteliği veya insanın motifleridir. Pek çok filozof, 'Her gönüllü hareket bencil midir' diye sormuştur. Bazıları, hatta bu sonucu savunan argümanlar ileri sürmüşlerdir. Bu argümanlardan biri, bu ödevde değerlendirmemiz istenen konudur. Ancak bu argüman doğrudur veya yanlıştır. Hiç bir zaman işleyemez, çünkü, dayandığı koşullar yanlıştır. İnsanların hepsinin bencil olduklarına inanmıyorum. İnsanlar genellikle iyi şeyler yaparlar ve birbirlerine yardım ve itina gösterirler. Annem-Babam bana şefkatli olmayı ve iyi ile kötü arasındaki farkı öğretiler. Öğrendiğim doğru şeylerden biri, insanların bencil olmamaları gerektiğidir. İnsanların birbirlerine yardım etme kapasiteleri vardır; ve yardım etmek, daima, bencil olmamak demektir. Eğer bütün insanlar bencil olsalardı, nasıl bir arada yaşayabilirdik, onlarla uyum içinde birbirimize o kadar iyi şeyleri nasıl yapardık? İnsanlar, daima bencil olmak ve bencil kalmak için yaratılmadılar! Belirttiğim nedenlerden ötürü, bu argümanın yanlış olduğuna inanıyorum.

Argümanın yanlışlığını biraz evvel göstermiş olduğum için, bu argümandaki koşullar yanlış olmalıdır.(b) koşulu da yanlış. Lügat, motif için: "Bir itiş, bir duygu olarak, arzu, veya psikolojik ihtiyaç, hareket etmeyi tahrik edici davranış" diyor. Bu tanımın hiçbir yerinde motifin belli iyi bir (şeye) ulaşmaya,

elde etmeye yönelik olduğu söylenmiyor. Niye bir kimse böyle düşünsün? Saçma ve delice, belki yazarın bencil olduğunu gösteriyor.

İnsanların iyi olduklarına, insanların bencil olmadıklarına inanıyorum. Hayatın içinde yolumuzu kat ederken, bu gerçek olmayan şeylere inanmaya ikna edilemeyiz, veya, bu şeylerin bizi silip süpürmesine izin veremeyiz. Bir insan, daima iyi olacaktır ve kendi ihtiyaçlarını tatmin etmesi gereken arzuların cazibesine teslim olmayacaktır.

İyi Ödev Örneği

Bu Ödevin amacı, tez konusu olan “her gönüllü hareket bencildir” argümanının doğru olmadığını göstermektir. Ödev iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda, argümanın geçersiz olduğunu göstereceğim. İkincide, (d) koşulunun doğruluğunu inceleyeceğim.

(c)nin gerçekten (a) ve (b)yi geçerli şekilde takip edip etmediğini sorarak başlayalım. Bu iki koşuldan, herhangi gönüllü hareketin belli bir iyi’ ye ulaştığı sonucuna varmak makul bir değerlendirme olacaktır. Somut olarak, eğer her gönüllü harekette, ilgili kişi kendi motifine göre hareket ediyor, ve tüm motifler belli bir iyiye ulaşmayı amaçlıyorsa, o zaman, her bir gönüllü hareket de belli bir iyiye ulaşmayı amaçlamaktadır. Ancak, bu argümanda yer alan (c) koşulunun, bir evvel ulaştığımız sonuç ile aynı olmadığını gözden kaçırmayın. Gerçekten, koşul (c), her gönüllü hareket, hareket eden *kişinin* ‘*kendi iyiliğine*’ ulaşmasını amaçlar, diyor. Ancak, bu öneri, (a) ile (b)nin devamı değil. Çok somut. Gönüllü hareketlerde amaçlanan iyi şey, o kişilerin kendileri için iyi olduğunu

düşündükleri (şey) değildir. Bunu başka bir şekilde ifade yolu şöyledir: Benim bir motifim var, ve bu motif belli bir iyi (şeye) ulaşmayı amaçlıyor. Ancak, bir motifim olmasının (mutlak ve sadece) *kendim için* iyi olan demek olduğu, fikri, yanlıştır. Bu nedenle, argümanda yanlıştır.

Bundan sonra, (d) koşulunun doğruluğu üzerinde yoğunlaşacağım. Bu koşul, bencilliğin ne olduğu hakkında, zayıf bir tanım. Neden? Açıklayayım. Bir insanın hareket ederken kendisi için iyi olana ulaşmayı amaçlaması, bencil olmak için gerekli şart olmasına karşın, yeterli değildir. Başka deyimle, bir fiilin/hareketin “bencil” olarak nitelendirilebilmesi için, o harekette bulunan insanın kendi iyiliğini amaçlaması gerekir. Ancak, tek başına bu, hareketi bencil kılmak için yetmez. Bencil hareket, kişinin kendisi için, iyi olana, başkası için iyi olan şey karşılığında ulaştığı, elde ettiği harekettir. Örneğin, iyi bir not (almak) için bir kimsenin Felsefe Öğretmenini dövmesi, bencil bir harekettir. Diğer taraftan, bir zeytin ağacının altında kısa bir süre kestirme yapmak, yapan kişiyi istediği şeye, başkasının kayda değer bir kaybına sebep olmaksızın ulaştırır. Kısa bir kestirme, (d) koşulunda verilmiş olan bencil davranış tanımına uymaktadır; ancak, bunu, doğru bir şekilde “bencil hareket” olarak düşünemeyiz. Bundan dolayı, (d) koşulu, yanlıştır.

Sonuç olarak, önerilen “her gönüllü hareket bencildir” argümanı, ne doğru, ne de gerçekçi koşullara sahiptir. Bu iki sebepten ötürü, bu argüman, doğru bir argüman değildir.

Scott Hendricks (Clark Üniversitesi) ve Scott Labarge (Santa Clara Üniversitesi) nden adapte edilmiştir. Found at: <http://oak.cats.ohiou.edu/>

[lebar/witing.html](#)